

Kommunstyrelsen

Remissvar – Klimat- och näringslivsdepartementets promemoria ”Ytterligare steg för att förbättra genomförandet av MKB-direktivet”, KN2023/04664

Sammanfattning

Skellefteå kommun har fått möjlighet att yttra sig över remissen *Ytterligare steg att förbättra genomförandet av MKB-direktivet*.

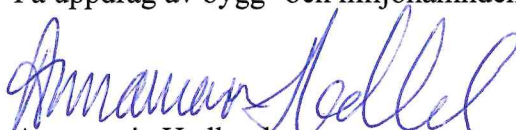
Europeiska kommissionen har haft synpunkter på Sveriges sätt att införa MKB direktivet i svensk rätt. Kommissionen menar att Sverige i vissa avseenden har genomfört direktivet på ett felaktigt sätt bland annat i miljöbalken och i annan lagstiftning. I promemorian redovisas de förslag som tagits fram av Klimat- och näringslivsdepartementet i syfte att förbättra det svenska genomförandet av direktivet. I det fall förslagen inte genomförs kan EU-domstolen fälla Sverige för ett ofullständigt genomförande vilket kan medföra kostnader i form av straffavgifter. Förslagen föreslås träda i kraft den 1 januari 2025.

Sammanfattningsvis så innebär förslagen i promemorian ökad arbetsbelastning för kommunen i form av fler ärenden och en delvis förändrad handläggning av ärendena. Taxan för handläggning av berörda ärendetyper kan behöva ses över för att kompensera för den ökade handläggningstiden. Vi ser också att det kommer att finnas ett ökat behov av vägledning från de statliga myndigheterna så att de nya bedömningarna som ska göras i handläggningen sker på ett så likvärdigt sätt som möjligt.

Bygg- och miljönämndens beslut

Bygg- och miljönämnden godkänner att samhällsbyggnad miljöns tjänsteskrivelse lämnas till kommunstyrelsen som svar på remissen *Ytterligare steg för att förbättra genomförandet av MKB-direktivet*, KN2023/04664.

På uppdrag av bygg- och miljönämnden

Annamaria Hedlund

Bygg- och miljönämndens ordförande

Beslutet sänds till:
Kommunstyrelsen, Skellefteå kommun

Beskrivning av ärendet

Europeiska kommissionen har i en formell underrättelse framfört synpunkter på hur Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/92/EU av den 13 december 2011 om bedömning av inverkan på miljön av vissa offentliga och privata projekt (MKB-direktivet), har genomförts i svensk rätt. Klimat- och näringslivsdepartementet har därför tagit fram förslag som syftar till att förbättra det svenska genomförandet av direktivet. Ett försenat eller bristfälligt genomförande av EU-lagstiftning kan till slut leda till en straffavgift för överträdelsen och ett löpande vite till dess bristerna åtgärdats. Klimat- och näringslivsdepartementet har betonat att det av denna anledning är viktigt att de föreslagna förändringarna genomförs.

Bygg- och miljönämnden upprättade även våren 2021 ett yttrande över en promemoria med förslag på åtgärder för att förbättra genomförandet av samma direktiv "Ett förbättrat genomförande av MKB direktivet", M2021/00596.

Den nya promemorian innehåller ändringar i flera kapitel i miljöbalken samt i olika förordningar som har koppling till miljöbalken. Många av förändringarna berör i första hand länsstyrelserna och nämnden har valt att fokusera på de förslag som kan få konsekvenser för nämndens ansvarsområden och tillsynen utifrån miljöbalken.

Samhällsbyggnad miljöns synpunkter på promemorian

Allmänt

Gällande besluten om betydande miljöpåverkan som kommunen ska fatta behöver det bestämmas internt inom kommunen hur besluten ska offentliggöras. Inför detta ser vi gärna att det tas fram en vägledning kring hur besluten om betydande miljöpåverkan ska vara utformade för att uppfylla kravet på vilka uppgifter som ska offentliggöras. Vi ser också ett behov av vägledning kring hur kriterierna i 10-13 §§ i miljöbedömningsförordningen ska tillämpas för att få en så likvärdig bedömning som möjligt inom landet, speciellt då det nu tillkommer ännu fler verksamheter där denna bedömning ska göras.

Miljöbalken (avsnitt 2.1)

Förslag om ändring i Miljöbalken 9 kap. 6d § samt 11 kap 9d §

Samhällsbyggnad miljö ser positivt på att det tydliggörs att 6 respektive 8 veckors handläggningstid börjar löpa först efter att kompletteringar av anmälan inkommit. I normalfallet bör det inte vara något problem att hinna begära kompletteringar inom tidsramen fyra veckor.

Förslag till ändring i Miljöbalken 12 kap. 12 §

Det är positivt att anmälningsplikt enligt 12 kap. införs för verksamheter som kan innebära risk för betydande miljöpåverkan men som tidigare inte har varit föremål för en sådan utförligare prövning.

Förordning om anmälan för samråd (avsnitt 2.3)

Förslag om ändring i 1a §, punkt 4 a)

Enligt förslaget ska en anmälningsplikt införas för ett antal olika verksamheter, där en punkt handlar om tillförsel eller flytt av massor, om det berörda området är större än 5000 kvadratmeter.

Här undrar vi hur denna anmälningsplikt ska förhålla sig till främst verksamhetskod 90.141 C i miljöprövningsförordningen. I det fall någon vill återvinna avfall i form av massor i anläggningsändamål – ska då verksamheten enbart prövas utifrån miljöprövningsförordningen, på samma sätt som det i dagsläget inte är aktuellt att anmäla en verksamhet utifrån 12 kap 6 § om det finns en tillståndsplikt eller anmälningsplikt enligt miljöprövningsförordningen? Eftersom det redan finns ett förslag att verksamhetskoden 90.141 C ska omfattas av krav att bedöma betydande miljöpåverkan så borde kravet utifrån MKB-direktivet uppfyllas ändå.

Det kan finnas risk att ett massärende som anmäls direkt till länsstyrelsen enligt 12 kap. bara blir bedömt utifrån förändringen av landskapet på platsen. Eftersom det åtminstone när det gäller 12 kap 6 § inte finns något krav att skicka sådana ärenden till kommunen för kännedom och/eller yttrande så kan det bli missat att det handlar om massor som kan förorena mark, vattenområde eller grundvatten och som kanske skulle ha prövats genom en anmälan om att återvinna avfall i anläggningsändamål istället.

Förordning (1998:1388) om vattenverksamheter

Förslag om ändring i 19 §

Av den föreslagna ändringen framgår att en anmälningsplikt ska införas för jordbruksfastighets husbehovsförbrukning eller värmeförsörjning vid ett uttag över 25 kubikmeter yt- eller grundvatten per dygn. Markavvattning, bevattning med grundvatten och bortledning av ytvatten kommer även fortsättningsvis att vara tillståndspliktigt.

Vi har idag ingen uppfattning om hur många jordbruk som kan omfattas av den nya anmälningsplikten och därmed ingen vetskap om hur många fler ärenden vi kan tänkas få hantera. För att få genomslag i ändringen ser vi som ett första steg ett behov av att få ut informationen till berörda verksamheter. Inom kommunen kan det enklast göras genom en samverkan med de personer som arbetar med miljötillsynen av lantbruken eftersom de regelbundet besöker de verksamheter som kan bli berörda av den här anmälningsplikten.

Förslag om ändring i 22a §

Skellefteå kommun är en av fem kommuner i landet som har en delegation att handlägga och utöva tillsyn över anmälningspliktig vattenverksamhet. I och med förslaget att det ska bedömas om de anmälningspliktiga vattenverksamheterna kan innebära en betydande miljöpåverkan tillkommer ett moment där ytterligare ett beslut ska fattas (beslut om betydande miljöpåverkan). Arbetssättet i sig är dock inte nytt då vi inom ramen för anmälningsärendena redan bedömer om åtgärden ryms inom vad som är anmälningspliktigt eller om den behöver tillståndsprövas, utifrån bland annat verksamhetens påverkan på miljön.

När det gäller handläggningsavgiften så använder vi oss redan i dagsläget av timtaxa för de anmälningsskyldiga vattenverksamheterna. Föreslagna ändringar innebär dock en fördyring för verksamhetsutövarna eftersom handläggningen kommer att ta längre tid.

Miljöprövningsförordningen (avsnitt 2.9)

Förslag om ändring i 12 kap 15, 16 §§ och 18kap 8a §

Vi funderar om inte ordet *plaster* istället skulle ersättas av polymerer, eftersom plast ofta förknippas med något som är tillverkat av en petroleumråvara. Är det önskvärt att verksamhetskoderna även ska innefatta cellulosa fibrer kan polymerer som samlingsnamn vara mera logiskt.

När det införs nya termer i verksamhetskoder, såsom polymerer, syntetfibrer och regenererad cellulosa, är det bra om begreppen förtydligas i vägledningarna och att det ges exempel på vilka verksamheter och åtgärder som omfattas av prövningsplikten. Detsamma gäller den nya föreslagna koden för verksamheter som använder sprängmedel för formning av metall.

